

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 6.3.2025 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija:	Keliber Technology Oy
Alueen nimi:	Vanhaneva
Lupatunnus:	ML2019:0002
Alueen sijainti ja koko:	Kaustinen, 343,55 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Kuulutettu 6.3.2025

Pidetään nähtävänä 14.4.2025 asti.

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Keliber Technology Oy
Toholammintie 496
69600 Kaustinen

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Hakija: Keliber Technology Oy
2914395-3
Suomi

Yhteystiedot: Toholammintie 496
69600 Kaustinen

Lisätietoja antaa:

Pentti Grönholm
pentti.gronholm@sibanyestillwater.com
050 3481 535

Alueen nimi: Vanhaneva
Alueen sijainti: Kaustinen

Hakemus on tullut vireille 27.9.2018. Kaivosviranomainen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2019:0002 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 27.9.2018.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla Keliber Technology Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "Vanhaneva" lupatunnuksella ML2019:0002.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika malminetsintäluvalle. Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintä lupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintäluvan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun toimenpiteeseen tarvittava muun lainsäädännön mukainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 343,55 ha
Alueen nimi: Vanhaneva
Sijainti: Kaustinen

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Malminetsintä lupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita. Alueella on voimassa Keski-Pohjanmaan maakuntakaava, jossa alue sijoittuu kaivostoiminnan kehittämisen vyöhykkeelle. Alueella ei ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa. Lpa-alueen pohjoisosaan ylittää louhosalueiden yleiskaava.

Otaksuma mineraaleista

Alueen geologiseen malmipotentialiin sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: litium (Li)

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa lupamääräyksessä 1 kohdassa 1 sallituilla menetelmillä, ei synny kaivannaisjätettä. Mikäli kaivannaisjätettä syntyy lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainitussa kallioperänäytteenotossa kairaamalla, malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä ja käsittelemisestä. Maanpinnalle nouseva hienojakoinen paikallinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslain 13 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Hakija on toimittanut kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman, jossa on kuvattu taloudellisesti ja teknisesti parhain tapa käsitellä kohteilla mahdollisesti syntyvä kairaussoija. Lupamääräyksessä 8 ja 9 on määrätty tarkemmin, kuinka tulee toimia luonnonsuojelulaissa tarkoitetuilla erityisesti suojeltavilla kohteilla tai jos alueelle sijoittuu pohjavesialueita.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintä-alueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava kaikista poikkeustilanteista, jotka saattavat vaatia toimenpiteitä maastossa aina Tukesille, ja poikkeustilanteen luonne huomioiden asianosaisille viranomaisille sekä mahdolliselle kiinteistön omistajalle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle vastuumuseolle (K.H. Renlundin museo).

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2019:0002 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2019:0002** määrätään lupakohtainen **3000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitettun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätynyt määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofyysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaus-toimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvun haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareitit teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20 metrin pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvun haltijan on luovuttuaan malminetsintä lupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei aiheuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina. Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainittua koneellisesti tehtävää maa- ja kallioperänäytteenottoa ei kuitenkaan saa suorittaa vesistön päältä. Mikäli malminetsintätutkimukset edellyttävät kairausta vesistön päältä, tulee sitä varten hakea luvan muuttamista kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaisesti.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asema-kaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnon-suojelulailla rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuustilanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), joka löytyy osoitteesta <https://punainenkirja.laji.fi>. Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mainita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Mikäli lupa-alueella esiintyy luonnontilaisia tai luonnontilaisten kaltaisia lähteitä. Niiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty ja niiden läheisyydessä toimimiseen on jätettävä riittävä suojaetäisyys. Purouomien luonnontilaa ei saa vaarantaa.

Lupa-alueelle sijoittuu myös mahdollisia viljelyskäytössä olevia alueita. Malminetsinnän tutkimustoiminta ei saa aiheuttaa haittaa tai vahinkoa kyseisille alueille. Koneellisessa näytteenotossa on kiinnitettävä huomiota mahdollisiin paineellisen pohjaveden alueisiin sekä peltoaluiden viemäröinteihin ja salaojituksiin. Kyseisillä alueilla toimimisesta on oltava erikseen yhteydessä ja työn tekeminen on suunniteltava yhdessä viljelyalueen toiminnanharjoittajan kanssa.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 5) ja K.H. Renlundin museon lausunnossa (Liite 6) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen ja tarvittaessa päivittää kiviainesjätteen jätehuoltosuunnitelmaa Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja K.H. Renlundin museolle. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei ole kaivoslaissa asetettua yleistä inventointivelvollisuutta kasvillisuus- tai luontokartoituksille varovaisuusperiaate huomioiden, eikä sellaista edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin

on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 § ja 69 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäänyt.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään. Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa
- 6) muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajalta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, 51 § 67 § ja 69:ään, joissa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta sekä 152.1 §:ään jossa säädetään kaivosviranomaisen on oikeudesta saada kaivoslain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot niiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Keliber Technology Oy	27.9.2018
Hakemuksen muutos: Keliber Oy (Hakemuksen siirto Keliber Oy:ltä Keliber Technology Oy:lle)	4.1.2021
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	20.11.2024
Lausuntopyyntö: Tukes	20.11.2024
Päätös: Tukes	6.3.2025

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 20.11.2024 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Kaustisen kunnan ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 27.12.2024 saakka.

Asianosaisia maanomistajia on tiedotettu hakemuksesta kirjeitse.

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 27.12.2024. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyyntö ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kaustisen kunnalle** 20.11.2024. Kaustisen kunta on antanut lausunnon 5.12.2024 (liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle** 20.11.2024. Etelä-Pohjanmaan ELY –keskus on antanut lausunnon 5.12.2024 (liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **K.H. Renlundin museolle** 20.11.2024. K.H. Renlundin museo on antanut lausunnon 13.12.2024 (liite 6).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei esitetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksin.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa;

luonnonsuojelulakia (9/2023), ympäristönsuojelulakia (527/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009). Vesil. 587/2011. Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitettun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain (621/2011, sekä 505/2023) 61 §, 61a § sekä 61 b §:ssä.

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä

lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Keliber Technology Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Kaustisen kunnalle,
- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle,
- K.H. Renlundin museolle tiedoksi,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Lupaviranomainen on tiedottanut annetusta päätöksestä Keskipohjanmaa sanomalehdessä.

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3000 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1579/2015).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen

julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

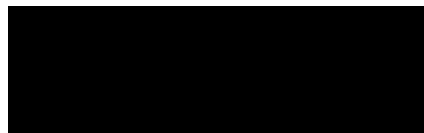
Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Mikkola ja ratkaissut johtava asiantuntija Ilkka Keskitalo.

Ilkka Keskitalo

Antti Mikkola

LIITTEET

Liite 1	ML2019:0002 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Kaustisen kunnan lausunto
Liite 5	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto
Liite 6	K.H. Renlundin museon lausunto
Liite 7	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kulanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
- 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
- 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 310 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Vaasan hallinto-oikeus

käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65101 VAASA

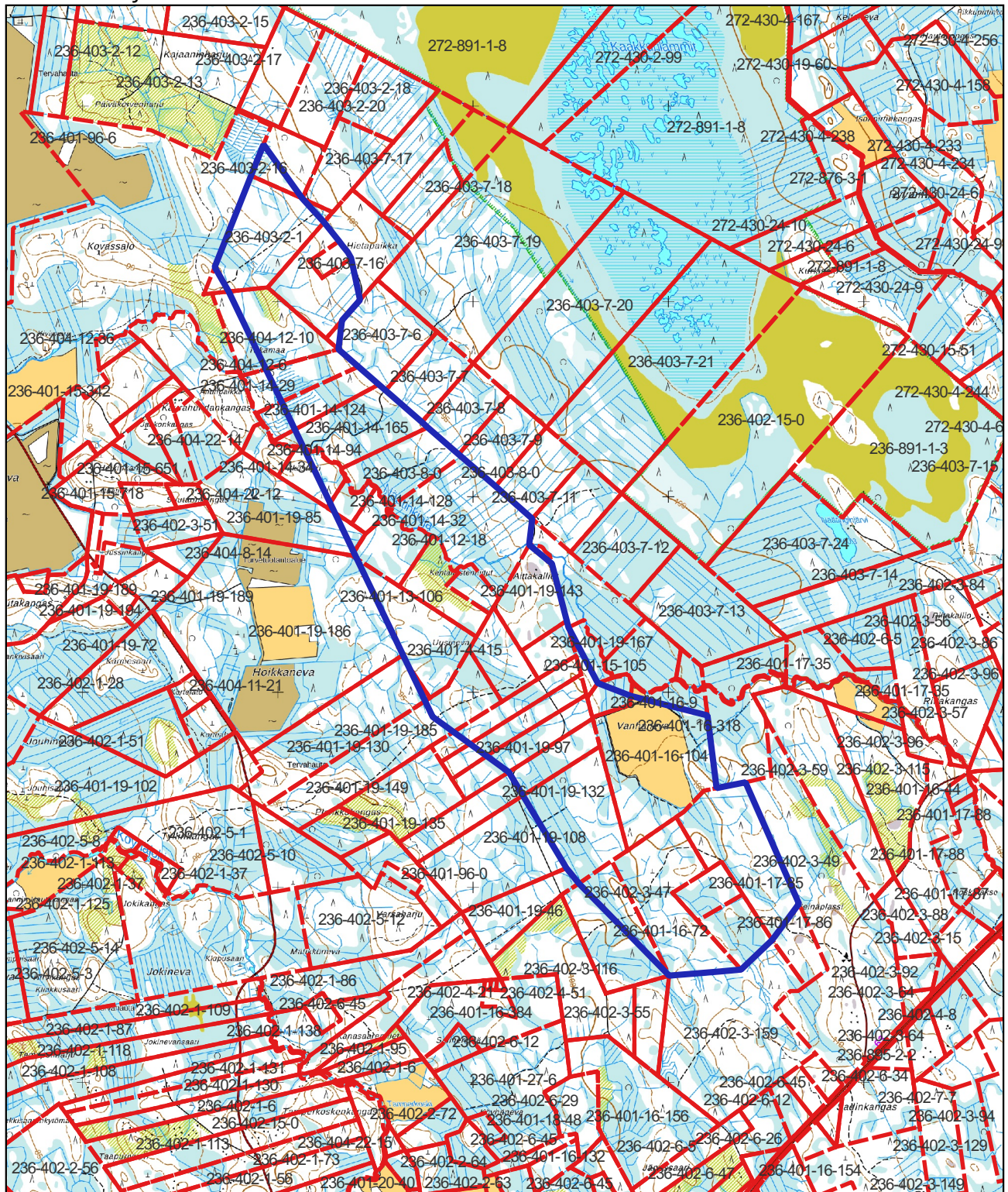
postiosoite: PL 204, 65101 VAASA

puhelinvaihe: 029 56 42611

faksi: 029 56 42760

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

 Malminetsintälupa-alue

 Kiinteistörajat

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
23640100040415	8,29
23640100190143	11,64
23640300080000	11,97
23640100160009	2,37
23640100150704	2,90
23640100140128	2,58
23640100140165	14,95
23640100140124	6,58
23640100110115	22,86
23640100140161	3,25
23640100140032	2,20
23640400120010	13,86
23640100190085	1,10
23640100190097	6,97
23640100150105	1,33
23640100190099	6,78
23640100160104	32,02
23640100190098	6,42
23640100190167	4,37

23640100190130	7,94
23640100170086	7,42
23640100190132	6,85
23640100160072	6,72
23640100190185	0,31
23640300020016	2,48
23640100130106	9,22
23687600010000	1,08
23640100140034	2,50
23640100120018	8,07
23640100190186	15,96
23640200030047	24,05
23640100190108	20,64
23640200030049	23,10
23640100170085	5,51
23640300070006	0,52
23640300020001	19,30
23640300070016	13,25
23640100140029	6,20
	343,55

Pinta-ala yhteensä: **343,55 ha**

Lausunto Keliber Technology Oy:n malminetsintälupahakemuksesta / Vanhaneva

KHALL 02.12.2024 § 283
477/11.01.00.03/2024

Valmistelija ympäristötarkastaja Hanna Puputti puh. 050 304 2254

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa liitteenä olevasta Kaustisen kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Erityisesti Tukes pyytää mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen, ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Kyseessä on uusi malminetsintälupahakemus. Hakemusalue hankenimeltään Vanhaneva sijaitsee kokonaisuudessaan Kaustisen kunnan alueella ja on kokonaispinta-alaltaan 343,55 ha. Hakemusalueen pohjoisosa ulottuu louhosalueiden osayleiskaavan alueelle. Hakemusalue koostuu pääosin talousmetsästä, suosta ja pellostä. Alueella ei sijaitse luonnonsuojelullisia kohteita eikä pohjavesialueita, mutta alue sijoittuu Vionnevan luonnonsuojelualueen lähetyville. Etäisyys Natura-alueeseen on lähimmillään noin 500 metriä. Hakemusalueella ei sijaitse muinaismuistikohteita, kuten esim. tervahautoja.

Tutkimusalueella ei ole muodostunut ennestään kiviainesjätettä tai jätealueita. Hakemusalueen alavimmat kohdat ovat salaojitettuja ja metsät metsätalouksikäytössä. Hakkuualueilla moreeni on usein paljastuneena.

Hakemusalueella käytettävät tutkimusmenetelmät ovat ennen luvan voimaan astumista jokamiehen oikeuksiin kuuluvaa pienimuotoista näytteenottoa (lohkare ja moreeni). Luvan ensimmäisen ja toisen voimassaolovuoden aikana kallio- ja pohjamoreeninäytteenottoa. Luvan toisena ja kolmantena vuotena kallionpintänäytteenoton tulosten perusteella kohdennettua kairausta ja luvan neljäntenä voimassaolovuotena tulosten tarkastelua, malminetsintäluvan tarkempaa rajaamista ja mahdollisesti löydetyn mineralisaation tarkempaa tutkimista.

Lupahakemukseen liittyvä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on toimitettu erillisenä tiedostona.

Lausuntopyyntö karttoineen sekä kaivannaisjätteen jätehoitosuunnitelma nähtävillä sähköisessä kokoushallinnassa.

Esittelijä Kunnanjohtaja Minna Nikander

Esitys Kaustisen kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon:

Kairauksessa käytettäviä huuhteluvesiä ei saa laskea tutkimusalueella oleviin vesistöihin tai ojiin/jokiin. Ympäristölle herkissä kohteissa, esimerkiksi järvien ja jokien läheisyydessä tai luonnonsuojelun erityiskohteilla tulisi kairaus toteuttaa suljetulla vesikierrolla, jolloin kaivannaisjätteeksi luokiteltu kairaussoija saadaan talteen otetuksi.

Hakemusalue ei sijoitu luokitetulle pohjavesialueelle. Paineellista pohjavettä voi esiintyä alueella ja tämä tulee ottaa huomioon kairauksia

suunnitellessa ja tehtäessä. Kairaputket tulee katkaista läheltä maanpintaa sekä tulpata riittävän hyvin. Pelloilla olevat kairaputket tulee poistaa.

Maanomistajien kanssa tulee tehdä sopimukset hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista. Lisäksi tieosuuskuntiin tulee olla yhteydessä hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista ja sopia mahdolliset tienkäyttömaksut.

Kaustinen sijoittuu Etelä-Suomen arseeniprovinssiin, jolloin arseenin luontaiset pitoisuudet ovat korkeampia mitä arseeniprovinssin ympäristössä. Arsenia voi esiintyä pohjaveden alimmissa kerroksissa. Tämä tulee huomioida kairauksia suunnitellessa ja toteuttaessa, ettei mahdollinen arseenipitoinen pohjavesi pääse sekoittumaan puhtaan pohjaveden kanssa.

Tutkimusalueen läheisyyteen sijoittuva Vionnevan Natura 2000-suojelualue tulee ottaa huomioon töitä suunnitellessa ja tehtäessä. Vionneva on yksi Keski-Pohjanmaan tärkeimmistä lintusoista ja on linnustoltaan erittäin arvokas. Alueella esiintyy myös luontodirektiivin mukaisia luontotyyppisiä, joiden edustavuudet ja luonnontilat ovat erinomaisia. Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila tulee säilyttää turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys. Malminetsintä Natura 2000-suojelualueen läheisyydessä ei saa vaarantaa edellä mainittuja seikkoja. Myös muut hakemusalueen läheisyydessä olevat suojelukohteet/muinaisjäännökset tulee ottaa huomioon ja työskentelyn tulee tapahtua niin, ettei niiden arvo vaarannu.

Alueella ei ole oikeusvaikutteista asema- tai osayleiskaavaa. Voimassa olevassa Keski-Pohjanmaan maankuntakaavan suunnittelumääräyksessä hakemusalue sijoittuu kaivostoiminnan kehittämisen vyöhykkeelle. Malminetsinnässä tulee huomioida alueen maankäyttö ja mahdolliset koneelliset kairaukset tulee aina suorittaa talviaikaan, maan ollessa roudassa. Ympäristölle herkissä kohteissa tulee käyttää mahdollisimman vähän ympäristölle haittaa aiheuttavia menetelmiä.

Pyydämme Tukesia tarkastamaan ja huolehtimaan, että hakemuksissa olevien karttojen kantarajat ovat selvästi näkyvillä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

05.12.2024

Annika Rauma
hallintosihteeri

Kaustisen kunta

Ote pöytäkirjasta

Kunnanhallitus

§ 283

02.12.2024

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 283

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Viikinen Maija
c/o Tukes, PL 66
00521 HELSINKI

Viite/Referens Lausuntopyyntö 21.11.2024

Lausunto malminetsintälupahakemuksesta, Keliber Technology Oy, lupatunnus ML2019:0002, Vanhaneva, Kaustinen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla pyytänyt Etelä-Pohjanmaan elinvoima-, liikenne ja ympäristökeskuksesta (jäljempänä ELY-keskus) lausuntoa liitteenä olevasta Kaustisen kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Keliber Oy hakee kaivoslain mukaista malminetsintälupaa tutkimusalueelle, jolle hakija esittää nimeksi Vanhaneva, pinta-ala yhteensä 345,55 ha.

Hakija ilmoittaa hakemuksissaan, että malminetsintätoimet vaikuttavat vähäisesti ympäristön- ja luonnonsuojeluun. Koneelliset näytteenottomenetelmät ja kulku-urat (kairaus, kallionpinta- ja moreeninäytteenotto) vaikuttavat ympäristöön eniten. Hakija pyrkii minimoimaan vaikutukset käyttämällä olemassa olevia kulku-uria.

Lausuntoa on pyydetty siitä, onko kohteella mahdollista jatkaa tehokasta malminetsintää hakemuksen mukaisilla tutkimusmenetelmillä ilman, että niistä on kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti;

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle
- 2) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa
- 3) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 4) merkittävää maisemallista haittaa

Lisäksi on pyydetty tietoa siitä, onko alueella kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto

Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

Haetulla malminetsintäalueella ei ole Natura 2000 -verkoston kohteita, perustettuja luonnonsuojelualueita tai valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita.

Vesistöt

Malminetsintä ei pääsääntöisesti aiheuta merkittäviä muutoksia pintavesien luonnonolosuhteisiin tai vesimaisemaan tai vahingoita vesiä. Kaivossektorin vesistövaikutuksia ovat suurimmillaan kaivosalueen toiminnan valmistelussa ja louhinnassa, jossa vaikutukset ovat suuria ja moninaisia (mm. muutoksia hydrologiassa, ravinnekuormitusta ja haitta-ainepäästöjä).

Malminetsintäalue sijoittuu molempiin puoliin Näätinkiojaa ja n. 500 m Vionnevan Natura 2000-alueesta. Vesistö ei ole rajattu malminetsintälupa-alueen ulkopuolelle, vaan lupa-alue ylettyy puroon ja sen yli. Näätinkioja on osaa vesimuodostumaa Köyhäjokea, joka edellisellä valtioneuvoston hyväksymässä ekologisessa luokituksessa luokiteltiin olevan tyydyttävässä tilassa. Näätinkioja ei ole nimetty vesimuodostumaksi, joten purosta ei ole tehty vesienhoidon suunnittelun ekologista luokittelua, mutta ympäristöhallinnon ja Keliber Oy:n taustaselvityksien perusteella puro on varsin monimuotoinen, vaikka puroa kuormittaa sekä maa- ja metsätalous että turvetuotanto. Ravinnekuormitus on koholla, mutta veden pH on hyvä. Näätinkiojassa esiintyy taimenia. Taimenet ovat herkkiä happamoitumiselle. Kaikkien pintavesien tavoitetilä on hyvä ekologinen tila tai hyvässä tilassa pysyminen.

Vaikka vaikutusten voidaan olettaa olevan mittakaavaltaan vähäisiä, on syytä noudattaa varovaisuutta. Mahdollisuuksien mukaan tulisi käyttää alueella jo olevia kulku-uria ja välttää ajoreittien perustamista märille alueille. Ojien ylitykset on stabiloitava tilapäisillä maa- tai puusilloilla, jotka puretaan niiden käytön päätyttyä. Tilapäisten siltojen purkamisessa pitää noudattaa varovaisuutta ja välttää turhan kiintoaineen kulkeutumista vesistöihin. Ajoreittejä on syytä tarkistaa lumen sulamisen jälkeen, jotta varmistutaan, ettei toiminnasta ole jäänyt syviä ajouria, joista voi muodostua vedellä täytyessään elohopean metyloinnin hotspotteja. Metyyli-elohopean myrkyllisyys, sekä eliöstölle että ihmisille, on paljon suurempi kuin epäorgaaninen elohopea. Lisähaasteena on sen kertyminen ravintoketjussa. Jos syviä ajouria pääsee syntymään, tulee maan pinta ennallistaa, jottei vesistöihin pääsee metyloitua elohopeaa tai kiintoaineen mukaan ravinteita. Tutkimuskuoppia ja mahdollisia tutkimusojia on täytettävä mahdollisimman nopeasti tutkimusten valmistuttua kohteella. Kaikkiin vesiin tulisi jättää tarpeeksi leveä suojakaista, jossa ei ajeta kulkuneuvoilla, eikä rikota maan pintaa tai kasvillisuutta. Ilman

suojakaistaa malminetsinnästä on suuri riski aiheutua kiintoainekuormituksen lisäystä vesistöihin ja näin muutoksia luonnonolosuhteisiin rehevöitymisen kautta.

Malminetsintään liittyvissä ojien ja virtavesien ylityksissä on huomioitava, ettei uomien virtauskykyä heikennetä tukkimalla tai täyttämällä. Ylitykset on toteutettava niin, ettei kohdalle muodostu minkäänlaista kynnystä, joka heikentää yläpuolisten alueiden kuivatustilannetta ja estää kalojen ja muiden vesieliöiden liikkumismahdollisuuksia. Näätinkiojan ylitykset tehtävä olemassa olevien siltojen kautta.

Töiden suorittaminen tulee toteuttaa niin, ettei uomaverkoston ja vesistöihin pääse kiintoainetta. Vesialueella tehtävät tutkimukset tulee toteuttaa niin, ettei veteen sekoitu kiintoainetta eikä vesiluonnolle haitallisia aineita.

Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit

Malminetsintäalueelta ei ole tiedossa uhanalaisten tai silmälläpidettävien lajien esiintymispaikkoja.

Rauhoitettujen kasvien hävittäminen sekä rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen tappaminen ja häiritseminen tai pesien tahallinen vahingoittaminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty.

ELY-keskus huomauttaa, että hakemusalueen lajistoa ei ole kattavasti kartoitettu. Tarkempia tutkimussuunnitelmia laadittaessa on syytä tarkistaa ajantasaiset esiintymätiedot Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-sivustolta. Sensitiivisten lajien tiedot edellyttävät aineistopyynnön tekemistä.

Kaivannaisjäte

ELY-keskus toteaa, että malminetsinnässä maanpinnalle nouseva hienojakoinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslaissa tarkoitettua kaivannaisjätettä. ELY-keskus katsoo, että kairaussoija tulee käsitellä asianmukaisesti tai toimittaa asianmukaiseen käsittelypaikkaan. ELY-keskus huomauttaa, että kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaan melua aiheutuisi ainoastaan orgaanisen maa-aineksen käsittelystä malminetsinnässä. ELY-keskuksen käsityksen mukaan melua aiheutuu yhtäläisesti malminetsinnässä maalajista riippumatta.

Kaavoitus

Hakemusalueella ei erityisiä kaavamerkintöjä Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa. Läheisyyteen sijoittuu Soidensuojeluohjelman mukaan perustettu tai perustettavaksi tarkoitettu suojelualue ja Natura-alue.

ELY-keskus esittää lupamääräyksissä huomioitavaksi

Lähteistä ei saa ottaa kairausvettä ja niihin tulee pitää kaikessa maahan kajoavassa toiminnassa suojaetäisyyttä vähintään 30 metriä lähteikön reunasta lukien (VL 2. luku 11 §).

Alueella liikkumisessa ja kairauksien toteuttamisessa syntyviä massoja ei saa päästää valumaan ojiin tai vesistöihin. Töiden suorittaminen tulee toteuttaa niin, ettei uomaverkostoon ja vesistöihin pääse kiintoainetta.

Yhtiön tulee esittää tarkka tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle vuosittain hyvissä ajoin ennen tutkimuksiin ryhtymistä.

Malminetsintätoiminnan kairausjäljet, koemontut ja liikkumisen aiheuttamat jäljet malminetsintäalueella tulee saattaa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan etsintätoiminnan päättyessä alueella.

Muuta

ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimuksen tekemiseksi on välttämätöntä. Maastoajoneuvoilla liikkuminen tulee pääsääntöisesti tapahtua olemassa olevilla yksityisteillä, metsäteillä ja jäädytetyillä talviteillä. Moottoriajoneuvoilla liikkumista tulee välttää luonnontilaisilla soilla sulan maan aikana.

ELY-keskus suosittelee, että maahan kajoavat toimenpiteet tehdään suoalueilla maan ollessa roudassa ja lumipeitteinen.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esitetyt tutkimukset eivät aiheuta kaivoslain 11 §:n kohdassa 5 tarkoitettua merkittävää maisemallista haittaa.

Hakemusalueella ei ole maanteiden tiealueita.

Asiakirjan hyväksyminen

Asiakirja on valmisteltu luonnonsuojelun valvontaryhmässä ja hyväksytty sähköisesti viranomaisen järjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Johanna Mykkänen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Johanna Kullas. Tieto hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Lausunnon antamiseen ovat osallistuneet alueidenkäytön ryhmästä Jaakko Löytynoja, vesienhoitoryhmästä Lotta Eklund, liikennevastuualueelta Liikennejärjestelmäasiantuntija Aaltonen Tommi,

*ympäristönsuojelun ryhmäpäällikkö Päivi Karttunen ja vesilain valvonta
ylitarkastaja Mika Savolainen.*

LIITTEET/BILAGOR

JAKELU/SÄNDLISTA Kemikaali- ja turvallisuusvirasto TUKES

TIEDOKSI/FÖR KÄNNEDOM

Tämä asiakirja EPOELY/3018/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/3018/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kullas Johanna 05.12.2024 11:04

Esittelijä Mykkänen Johanna 05.12.2024 09:49

13.12.2024

163/11.06.00./2024

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
kaivosasiat@tukes.fi

Asia Malminetsintälupahakemus Kaustinen, Vanhaneva (Keliber Technology Oy)

Viite Lupatunnus ML2018:0042

Valmistelija: arkeologi Lauri Skantsi, 044 7809 055

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes on lähettänyt 20.11.2024 K.H.Renlundin museolle lausuntopyynnön koskien Vanhanevan alueelle Kaustiselle kohdistuvaa malminetsintälupahakemusta. Keski-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona K.H.Renlundin museo lausuu malminetsintälupahakemuksesta arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta.

Taustaa

Keliber Technology Oy hakee malminetsintälupaa Kaustiselle, Vanhanevan alueelle. Hakemusalueen pinta-ala on 343,55 ha. Hakija otaksuu alueelta löytyvän litiumia. Kohdealueelta on löytynyt spodumeenipegmatiittilohkareita ja sieltä on todettu moreenigeokemian Li-anomalioita. Tutkimusmenetelminä käytetään pienimuotoista näytteenottoa, kalliopinta- ja pohjamoreeninäytteenottoa, kohdennettua kairausta ja mahdollisesti löydetyn mineralisaation tarkempaa tutkimista kairaamalla. Malminetsintätoimien ei arvioida aiheuttavan merkittäviä välittömiä tai välillisiä vaikutuksia vesistöihin, pohjavesiin, ihmisiin, eläimiin ja maa- ja kallioperään.

Lausunto

Malminetsintäalueelta ei tunneta muinaismuistolain 295/1963 rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muutakaan arkeologista kulttuuriperintöä. Näin ollen K.H.Renlundin museo ei näe muinaismuistolain mukaista estettä malminetsintäluvan myöntämiseen hakemuksessa esitetylle alueelle. Jos maata kaivettaessa tai muuta tehtäessä löydetään merkkejä kiinteistä muinaisjäänöksistä tai irtaimia muinaisesineitä, on muinaismuistolain 14§:n ja 16§:n mukaan työ heti keskeytettävä ja asiasta ilmoitettava viipymättä museoviranomaiselle.

Keski-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo
Mellersta Österbottens regionala ansvarsmuseum

Joanna Kurth
museopalvelujohtaja

Lauri Skantsi
arkeologi

Tiedoksi: Museovirasto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluville asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. PL 66, 00521 Helsinki) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t), joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen PL 66 (Opastinsilta 12B), 00521 Helsinki.